

PROFESSIONSHØJSKOLEN
METROPOL

Talent som lokomotiv for *faglærthed* i erhvervs- uddannelserne

Suna Christensen
Lektor, Ph.d
Institut for Socialfaglig og Pædagogisk Efter- og Videreuddannelse

Institut for Socialfaglig og Pædagogisk Efter- og
Videreuddannelse

METROPOL

Talent som lokomotiv...

talent

Institut for Socialfaglig og Pædagogisk Efter- og Videreuddannelse

METROPOL

... for faglærthed

Udgangspunkt i virkelige problemstillinger

Materialekendskab i centrum

Håndværk som læringsmål

”Kulturen i skuret” – på skolen

Institut for Socialfaglig og Pædagogisk Efter- og Videreuddannelse

METROPOL

Talent som lokomotiv...

To pointer i dag:

1. Hvad er det vi i EUD verdenen gerne vil med talent – hvad er målet for rejsen?
2. Hvis vi bruger talent til at ‘trække’, hvor er det så den skolebaserede undervisning kan komme hen?

Institut for Socialfaglig og Pædagogisk Efter- og Videreuddannelse

METROPOL

Talent som lokomotiv ...

Baggrund: Eksplorativt casestudie af talentforståelser i EUD 2014

Forskningsgruppe fra NCE /Metropol: Geert Allermann, Ole Dibbern Andersen, Johanne Brander, Suna Christensen

Cases: 5 eksempler på arbejde med talentudvikling (CoE, Talentvejen, Uddannelseslaboratiet, Skills og et talenthold på en grunduddannelse på ES nord)

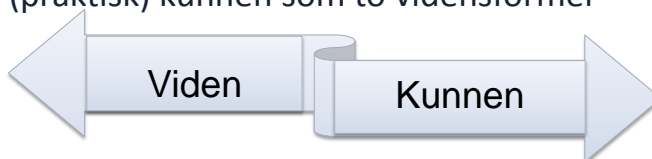
Empiri: Interview m. lærere og skuemestre, fokusgruppeinterview m. lærere fra forskellige uddannelseslinjer, observation af fysiske rammer for talentundervisning, dokumentanalyse.

Institut for Socialfaglig og Pædagogisk Efter- og Videreuddannelse

METROPOL

Talent som lokomotiv ...

- Lærere skelner mellem (boglig) viden og (praktisk) kunnen som to vidensformer

- Talentundervisning fokuserer på praktisk kunnen og afkræver lærerne ny didaktik

Talent som lokomotiv...

Sprogligt skel mellem boglig viden og praktisk kunnen synligt i læreres udpegning af 'talenter' som praktisk dygtige i modsætning til de bogligt dygtige EUX'er:

"Vi holder fast i, at det [talentudvikling] er det praktiske og EUX'erne er noget mere boglige i udgangspunktet" (faglærer, tømrerlinje)

Talent som lokomotiv...

Hænderne i centrum for organisering af læreprocesser:

*"Vi har en der er ordblind, ekstremt **ordblind**, og han understøtter rigtigt godt talentarbejdet, for når vi laver materiale [undervisningsmateriale] så er vi parat til at knalde nogle spørgsmål på bordet og smide en bog hen og henvise til alt muligt. Hver gang jeg gør det, hjemme ved skrivebordet, så slår det mig: "Hvordan fanden kommer Lars igennem den her bog – det kan han ikke. Men han er en **hammer dygtig håndværker**, og vi bruger ham som vores mentale eksempel på det vi skal understøtte (...) han er god, han er **lynende intelligent**, men han kan nærmest ikke skrive sit eget navn – men han er **den bedste mand, hvis vi snakker faglighed**"* (faglærer, tømrerlinjen)

METROPOL

Talent som lokomotiv...

Talentforståelse	Konkurrence (skills)	Høj niveau undervisning (talentspor)
Talentudviklingens formål	Guldmedaljer	Håndtering af faglig kompleksitet
Forståelse af talent	Præstation i forhold til standard	Reflekteret løsning på 'umulig opgave'
Behov for undervisning	Overførsel af teori til praksis Træning med fokus på forbedring af detaljer	Læringsaktivitet med selvstændig teoribrug <i>Udvikling af håndværksmæssig tilgang til problemstillinger</i>
Aftagere af talent	Verdensmesterskaber	Virksomheder med tilstrækkelig opgavekompleksitet

Institut for Socialfaglig og Pædagogisk Efter- og Videreuddannelse

METROPOL

Talent som lokomotiv for nyt fokus på faglærthed...

Håndværk som særlig viden

Vestlig uddannelseskultur **adskiller** viden og kunnen. Håndværk **samler** viden og kunnen i kompetent handling

Talent som lokomotiv...

Hvis målet med (talent) rejsen er 'kloge hænder', så er det interessante spørgsmål hvad 'kloge hænder' forventer af en skole sammenhæng?

Talent som lokomotiv...

Ny interesse for **elevers forståelses- og læringsprocesser**:

*"Vi har lavet nogle ting hvor [...] jeg bare har fået en god ide – jeg ved ikke om det kan lade sig gøre, men prøv lige. Det har de gjort med stor fiasko til følge... - og succes. **De lavede nogle ting, som ikke kunne lade sig gøre, men... de tør godt fejle.** Der mærker man, at man har spottet rigtigt, for hvis der er en, der ikke **tør gøre noget**, så overvejer vi lige, hvor talentet er i det her"*
(faglærer)

Talent som lokomotiv ...

Eksperiment:

Didaktisk brug af hænders erfaring af
problemstilling som middel til læring

Talent som lokomotiv...

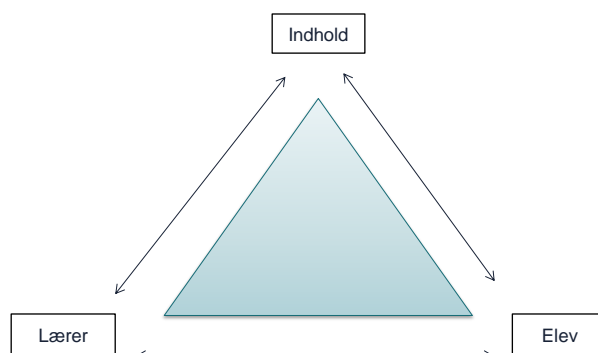
Tre ting, der kendetegner håndværkets
færdigheder:

- At kunne lokalisere
- At kunne stille spørgsmål
- At kunne åbne op

Talent som lokomotiv

- Eksperimentbaseret undervisning *situerer* læring i relationen mellem elev og materiale
- Det, der læres, er ikke viden-*om*-praksis (ud fra manual) men form-for-deltagelse *i* praksis – måde at vide på
- Det er ikke et bestemt indhold, der er i fokus i undervisningen, men sagen eller måden at vide på

Talent som lokomotiv...

Talent som lokomotiv

Traditionel skole logik

Lærere overfører (teoretisk) viden

Viden findes i teori, løsrevet fra virkeligheden

Læring foregår løsrevet fra materialer, redskaber og omgivelser

Håndværksmæssig logik

Viden er social og findes i relationer til mennesker og materialer

Virkeligheden leverer problemstillinger

Materialer deltager i elevers læreprocesser (f. eks. ved at yde modstand)

Talent som lokomotiv...

"Hvis vi bruger talent til at 'trække', hvor er det så den skolebaserede undervisning kan komme hen?"

- Virkelighedsnær undervisning
- Faglært fællesskab i centrum for elevers læreprocesser
- Læringsaktiviteter som sætter fokus på øjemål og håndlag som kompetencer, der situerer læring i menneske-materiale relationer
- (i endnu højere grad) elever som deltagere i en *videnspraksis*
- Håndværk placeres ofte i fortiden som baggrunden for nutidens erhvervsrettede uddannelser, men talentundervisning peger på tydelig kobling til håndværk og 'kulturen i skuret' som et udviklingsspor.

